

Latvijas Republikas Senāts

RĪCĪBAS SĒDES LĒMUMS

Rīgā 2026. gada 12. janvārī

Senatoru kolēģija šādā sastāvā: senatore referente Kristīne Zīle, senatore Inese Grauda, senatore Marika Senkāne

rīcības sēdē izskatīja SIA „RITAL TIMBER” blakus sūdzību un blakus sūdzības papildinājumus par Latgales apgabaltiesas 2025. gada 24. oktobra lēmumu.

Senatoru kolēģija

konstatēja

[1] Ārvalsts komersants Arbor Forest Products Ltd iesniedza tiesā pieteikumu pret SIA „RITAL TIMBER” par ārvalsts šķīrējtiesas nolēmuma atzīšanu un izpildīšanu, kurā, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 646., 649. pantu un 1958. gada 10. jūnija Ņujorkas konvenciju par ārvalstu šķīrējtiesu nolēmumu atzīšanu un izpildīšanu, lūdz tiesu:

1) atzīt un izpildīt Latvijas Republikas teritorijā šķīrējtiesneša C.R.Hopping 2023. gada 21. jūlija lēmumu pret atbildētāju, ar kuru no atbildētājas par labu pieteicējam piedzīta kompensācija 94 865,60euro un šķīrējtiesas procesa izmaksas 5387,44 euro;

2) noteikt pieteicējam tiesības par laiku līdz nolēmuma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt no atbildētājas likumiskos 6 % gadā;

3) piedzīt no atbildētājas par labu pieteicējam visus tiesāšanās izdevumus, kas saistīti ar nolēmuma atzīšanu un izpildi, to faktiskajā apmērā.

[2] Ar Latgales rajona tiesas 2025. gada 4. jūnija lēmumu pieteikums par ārvalsts šķīrējtiesas nolēmuma atzīšanu un izpildīšanu apmierināts, piedzenot no SIA „RITAL TIMBER” pieteicējas labā tiesas izdevumus 285euro, valsts ienākumos ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 2 euro, bet noraidot pieteicēja lūgumu par tiesību noteikšanu saņemt no atbildētājas likumiskos 6 % gadā par laiku līdz nolēmuma izpildei (izsoles noslēguma dienai).

[3] Ar Latgales apgabaltiesas 2025. gada 24. oktobra lēmumu atstāts negrozīts Latgales rajona tiesas 2025. gada 4. jūnija lēmums, bet SIA „RITAL TIMBER” iesniegtā blakus sūdzība noraidīta, piedzenot no SIA „RITAL TIMBER” ārvalsts komersanta Arbor Forest Products Ltd labā ar lietas vešanu saistītos izdevumus 2850euro.

Apgabaltiesas lēmumā norādīts, ka tas ir pārsūdzams Augstākajā tiesā.

[4] Par minēto lēmumu SIA „RITAL TIMBER” iesniegusi blakus sūdzību un blakus sūdzības papildinājumus, lūdzot apgabaltiesas lēmumu atcelt un izlemt jautājumu pēc būtības, pieteikumu noraidot.

Motīvu daļa

[5] Sākotnēji senatoru kolēģijai jāpārbauda, vai blakus sūdzība un tās papildinājumi ir pieņemami Senātā.

[6] Apelācijas instances tiesa, atsaucoties uz Civilprocesa likuma 641. panta pirmo daļu, 2025. gada 24. oktobra lēmuma rezolutīvajā daļā norādījusi, ka lēmumu var pārsūdzēt Augstākajā tiesā.

Senatoru kolēģija norāda, ka šāds apgabaltiesas atzinums ir kļūdains, jo Civilprocesa likuma 641. panta normas tiesa piemērojusi nepamatoti.

[6.1] Lai gan ārvalstu tiesu, tāpat kā ārvalstu šķīrējtiesu nolēmumu atzīšanas un izpildīšanas tiesiskais regulējums iekļauts vienā Civilprocesa likuma daļā (F daļa – Starptautiskais civilprocess), nav pamata uzskatīt, ka abu šo tiesību institūtu reglamentējums ir vienāds. Būtiski atšķirīga ir arī šajās lietās tiesas pieņemto lēmumu pārsūdzības kārtība.

Proti, Civilprocesa likuma 641. panta pirmā daļa noteic, ka par pirmās instances tiesas lēmumu ārvalsts tiesas nolēmuma atzīšanas lietā var iesniegt blakus sūdzību apgabaltiesai, bet apgabaltiesas lēmumu par blakus sūdzību var pārsūdzēt Augstākajā tiesā, iesniedzot blakus sūdzību. Savukārt šā likuma 649. panta piektā daļa paredz, ka par tiesas lēmumu ārvalsts šķīrējtiesas nolēmuma atzīšanas lietā var iesniegt blakus sūdzību.

Minēto tiesību normu vārdiskās jēgas izpēte, izmantojot gramatisko iztulkošanas metodi, ļauj secināt, ka atšķirībā no ārvalsts tiesas nolēmuma atzīšanas lietā pieņemta tiesas lēmuma pārsūdzības iespējas trijās tiesu instancēs, jautājums, kas attiecas uz ārvalsts šķīrējtiesas nolēmuma atzīšanu, uzskatāms par galīgi izlemtu, ja lieta izskatīta divās tiesu instancēs.

Šāda secinājuma pareizību apstiprina norādīto tiesību normu satura noskaidrošana, izmantojot sistēmisko tulkošanas metodi, t.i., sasaistes ar citām Civilprocesa likuma normām aspektā.

[6.2] Civilprocesa likuma 449. panta pirmā daļa paredz, ka par blakus sūdzību pieņemtais lēmums nav pārsūdzams un tas stājas likumīgā spēkā tā pieņemšanas brīdī, izņemot šajā pantā un šā likuma 641. pantā paredzētos gadījumus. Kā izriet no Civilprocesa likuma 449. panta otrajā daļā ietvertajām normām, tiesības pārsūdzēt apelācijas instances tiesas pieņemto lēmumu Augstākajā tiesā, izņemot lietās par strīdiem par tiesībām maksātnespējas procesa lietās (30.⁷ nodaļa), ir tikai tad, ja ar šo lēmumu:

1) noraidīta blakus sūdzība par lēmumu atteikties pieņemt prasību, pamatojoties uz šā likuma 132. panta pirmās daļas 1. un 2. punktu;

2) noraidīta blakus sūdzība par tiesvedības izbeigšanu, pamatojoties uz šā likuma 223. panta 1. un 2. punktu;

3) izlemjot jautājumu pēc būtības saskaņā ar šā likuma 448. panta 3. punktu, pieņemts lēmums atteikties pieņemt prasību, pamatojoties uz šā likuma 132. panta pirmās daļas 1. un 2. punktu, vai lēmums izbeigt tiesvedību, pamatojoties uz šā likuma 223. panta 1. un 2. punktu.

[6.3] Ievērojot norādīto tiesisko regulējumu un Senāta 2012. gada 1. februāra paplašinātā sastāva lēmumā lietā Nr. SKC-953/2012, C32262711 norādīto, nošķirami gadījumi, kad apgabaltiesas lēmumu lietā par ārvalsts tiesu nolēmumu atzīšanu un izpildīšanu var pārsūdzēt Augstākajā tiesā (Civilprocesa likuma 641. panta pirmā daļa) un kad apgabaltiesas lēmums ir galīgs.

[7] Ņemot vērā iepriekš izskaidroto kārtību, šajā lietā pirmās instances tiesas lēmuma tiesiskums jautājumā par ārvalsts šķīrējtiesas nolēmuma atzīšanu un izpildīšanu pārbaudāms tikai vienā instancē – apgabaltiesā. Līdz ar

to nav pamatota apgabaltiesas norāde 2025. gada 24. oktobra lēmumā, ka par šo lēmumu var iesniegt blakus sūdzību Augstākajā tiesā. Attiecīgi arī nepamatoti pieņemta SIA „RITAL TIMBER” blakus sūdzība un tās papildinājumi tā vietā, lai atteiktu tos pieņemt. Turklāt senatoru kolēģija vērš uzmanību, ka Civilprocesa likums blakus sūdzības papildināšanu neparedz.

Ievērojot minēto, blakus sūdzību un tās papildinājumus ir jāatsaka pieņemt Senātā, bet lieta jānosūta apgabaltiesai likumā noteikto darbību izpildei.

[8] Tā kā blakus sūdzība un tās papildinājumi ir iesniegti par lēmumu, kurā kļūdaini norādīts, ka tas ir pārsūdzams, iemaksātā drošības nauda atmaksājama (Civilprocesa likuma 444.¹ panta otrās daļas otrais teikums).

Rezolutīvā daļa

pamatojoties uz Civilprocesa likuma 464. panta sesto daļu un 444.¹ panta otro daļu, senatoru kolēģija

nolēma

atteikt pieņemt Senātā SIA „RITAL TIMBER” blakus sūdzību un blakus sūdzības papildinājumus par Latgales apgabaltiesas 2025. gada 24. oktobra lēmumu un nosūtīt lietu Latgales apgabaltiesai likumā noteikto darbību izpildei;

atmaksāt SIA „RITAL TIMBER” drošības naudu 80euro (astoņdesmit euro).

Lēmums nav pārsūdzams.

Senatore K. Zīle Senatore I. Grauda Senatore M.Senkāne